ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-2.004 „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА” ПО ПКИП 2021-2027**	Съфинансирано от Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 21.07.2025 г.			
1.	11.07.2025	Здравейте, Във връзка с обявената процедура имам следния въпрос: 1. В документацията на етап обществено обсъждане беше записано, че сградите, които са обект на СМР или изграждане на ФтЕЦ могат да бъдат собственост на предприятието-кандидат или предприятието-кандидат има документ за наем/ползване, покриващ продължителността на изпълнението на проекта, както и периода на устойчивост на инвестицията (минимум три години от окончателното плащане по административния договор). В обявената процедура, този текст липсва. Това означава ли, че в сгради, които не са собственост на кандидата не могат да се извършват дейности по настоящата процедура.	По процедурата не е налице изрично изискване/ условие предприятието-кандидат да е собственик на сградата/ имота, върху която/ който ще се извършват инвестиции, за да бъдат допустими разходите за изпълнение на „енергийно-ефективни изолационни системи в сгради“ и/или изграждане на „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ)“. Съгласно т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване се изисква активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, да бъдат използвани единствено от стопанския субект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти, както и да останат свързани с проекта, за която е предоставена помощта, за период от минимум 3 (три) години от окончателното плащане, като независимо дали сградата е нает имот или собственост на предприятието, кандидатът следва да има фактически контрол върху ползването ѝ за срока на изпълнение на проекта и периода на проектна устойчивост (минимум 3 години от окончателното плащане). Допълнително, посочено е, че кандидатите се задължават да не продават, преотстъпват и/или отдават под наем на трети лица активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, придобити със средства по проекта, за период от 3 (три) години от извършване на окончателното плащане по проекта. При неспазване на изискването ще се определя финансова корекция, пропорционално спрямо периода, за който е налице неизпълнение.
2.	13.07.2025	Здравейте, На стр. 25 от Условията за кандидатстване пише: ""Кандидатите нямат право да получат финансиране по настоящата процедура за разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в една или повече от следните групи технологии: „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“, „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“ и/или „фотоволтаична	Изпълнен договор със статус „приключен“, както и сключен договор със статус „в изпълнение“, попадат в обхвата на условието „сключен договор (който не е прекратен) по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” по ПИТ на НПВУ“. В тази връзка, кандидат, който има изпълнен договор със статус „приключен“ по процедура BG-RRP-3.006 на НПВУ, няма право да получи финансиране по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)", съгласно Приложение 4.1, в случай че към крайния срок за кандидатстване по настоящата процедура имат сключен договор (който не е прекратен) по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията" по ПИТ на НПВУ"". Въпросът ни е: Ако имаме изпълнен договор със статус приключен по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията" може ли да кандидатстваме за „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и", „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и" и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) по процедура „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията"?	настоящата процедура (BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията") за разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в една или повече от следните групи технологии: „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и", „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и" и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)", съгласно Приложение 4.1.
3.	13.07.2025	По точка 16 от списъка на допустимите активи Фотоволтаична електрическа централа, включваща соларни панели, инвертор, батерия и конструкция, има ли изискване за съотношение на мощност и батерия. Определената референта касае мощност на панелите или номинална мощност на инвертора. Има ли изиксване за монтаж на същата мощност на батерия равна на мощността на фотоволтаичните панели. При 100 kWp мощност на панели, 100 кВ инвертор, батерията следва ли да бъде 100 kW или може да се монтира и 10 kW батерия?	Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи" от Условията за кандидатстване по процедурата, стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и използването на енергия от възобновяеми източници (ВИ) е определена чрез прилагането на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, представен в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 г." (методологията е публикувана на сайта на Министерство на иновациите и растежа на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/). Съгласно цитираната методология при изчисляване на фиксираната стойност за съответните активи/ оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и ВИ са взети предвид реално изплатените разходи за подобни активи, въз основа на исторически данни, налични в УО на ПКИП. По отношение на изчисляване на стойността на единичния разход за група 16 „Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			централата)“ са ползвани исторически данни по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ). По цитираната процедура BG-RRP-3.006 е било налично изискване общият минимален капацитет (в kWh) на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) да е равностоен (да съответства) или да е по-голям от мощността на фотоволтаичната система. В тази връзка, **при заявяване по настоящата процедура на разходи по група 16 “Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, капацитетът на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) следва да е равностоен (да съответства) или да е по-голям от мощността на фотоволтаичните панели**. Видно от указаното на стр. 8 от Приложение 4.3 – Примерни указания за попълване на Приложение 4.2 - „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници“: - по отношение на група 14 „Фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и група 16 “Фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, определената стойност като единичен разход е за 1 kW изходяща (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление. - по отношение на група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, определената стойност като единичен разход е за 1 kW от общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част). В посочения във въпроса пример: При 100 kWp мощност на панели и 100 kW изходяща (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система, общият капацитет на батериите (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част) следва да е минимум 100 kWh или по-голям.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
4.	13.07.2025	Когато предприятието ползва имот под наем, допустимо ли е да участва в процедурата, и при какви условия?	По процедурата не е налице изрично изискване/ условие предприятието-кандидат да е собственик на сградата/ имота, където ще се извършват инвестициите по проекта. Моля, запознайте се и с разясненията по въпрос № 1, както и с чл. 10 от Условия за изпълнение към административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез опростен вариант на разходите съгласно посоченото в чл. 53, пар. 1, буква б), буква в) и буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗУСЕФСУ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 (приложение към настоящата процедура)..
5.	13.07.2025	Уважаеми г-жи и г-да, Имам следните въпроси по обявената процедура: 1. Допустимо ли е кандидатите да са под наем в помещението ,където се осъществява икономическата дейност и където ще бъдат въведени в експлоатация активите ,предмет на проекта или СМР проектните дейности? 2. Допустимо ли е един кандидат да включи едновременно панели с инвертор и батерии с инвертор 3. Допустимо ли е да кандидатства дружество за инвестиция ""панели с инвертор "" за собствени нужди при условие ,че няма собствена паартида към електроразпределително дружество и получава ток ,чрез договорни отношения с друго юридическо лице.	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1 и № 4. 2. По процедурата не е налице забрана за комбиниране на активи от различни групи съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници" (Приложение 4.1). В тази връзка, допустимо е по проект да бъдат включени едновременно разходи по група 14 „Фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и" и по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и". Обръщаме внимание, че в т. 14.2 от Условията за кандидатстване е записано, че енергията от активите по група 14 и група 15 следва да се използва единствено за собствено потребление. 3. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи" от Условията за кандидатстване, инвестициите в допустимите по процедурата активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници трябва да отговарят на изискванията на приложима национална и европейска законова, вкл. подзаконова, нормативна уредба. Кандидатът носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. В тази връзка, УО препоръчва преди подаване на проектно предложение кандидатите внимателно да се запознаят с нормативната уредба, касаеща желаната от тях инвестиция.
6.	13.07.2025	Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатства за панели с инвертор и батерии с инвертор дружество което има приключен проект по процедура BG-RRP -3.006 .За какви активи е допустимо да е проектното предложение по настоящата процедура	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2. Съгласно Условията за кандидатстване по процедурата, кандидат, който има приключен договор (който не е прекратен) по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията" на НПВУ, може да заяви разходи за активи/ оборудване/ съоръжения, включени в групи от 1 до 13 вкл.,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			съгласно „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници" (Приложение 4.1).
7.	14.07.2025	Уважаеми дами и господа, в критериите за оценка т. 2. ""Приоритизация съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2027 г."" фигурират кодове на икономическа дейност M72, C26 и C30. Същите кодове на икономическа дейност са посочени и в т.3. ""Основната икономическа дейност на кандидата е в раздели, които се характеризират с високо потребление на електрическа енергия."" Моля, потвърдете, че посочените КИД ще получат точки и по двата критерия за оценка.	В случай, че кода на основната или допълнителна икономическа дейност на кандидата за 2024 г. попада в раздели C26, C30 или M72 съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ) - Приложение 11, и по проекта е заявена подкрепа за този код, на етап техническа и финансова оценка на проектното предложение ще бъдат присъдени съответния брой точки и по двата критерия - № 2 „Приоритизация съгласно Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2027 г." и № 3 „Основната икономическа дейност на кандидата е в раздели, които се характеризират с високо потребление на електрическа енергия".
8.	14.07.2025	Здравейте - допустимо ли е по проектно предложение за жилищна сграда, собственост на кандидатстващото предприятие?	Информацията, представена в запитването не е достатъчна за предоставянето на еднозначен отговор. Моля, запознайте се внимателно с Условията за кандидатстване, Условията за изпълнение и приложенията към тях по процедурата (включително с т. 11 „Допустими кандидати", т. 13 „Дейности, допустими за финансиране" и т. 14 „Категории разходи, допустими за финансиране" от Условията за кандидатстване).
9.	14.07.2025	1. Допустимо ли е дружество-кандидат да кандидатства за активи и оборудване, които ще разположи в сграда, която не е негова собственост, а се ползва под наем? 2. Допустимо ли е дружество-кандидат да кандидатства за енергийно-ефективни изолационни системи в сгради, които ще реализира в сграда, която не е негова собственост, а се ползва под наем? И при двете хипотези приемете, че кандидатът отговаря на всички останали условия за допустимост по процедурата.	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1 и № 4.
10.	15.07.2025	Здравейте, Никъде в условията не срещнах изискване за собственост на имота, в който ще се осъществи инвестицията? Трябва ли да представим нотариален акт/ договор за наем , за да кандидатсваме или отчетем проекта или не е нужно?	По процедурата не е налице изискване/ условие на етап кандидатстване или на етап отчитане на проекта да се представя нотариален акт, договор за наем или друг документ за ползване на сградата/ имота, където ще се извършват инвестициите по проекта. Обръщаме внимание, че както е посочено в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, допустимите по процедурата разходи представляват точно фиксирана стойност на съответните активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и използването на енергия от възобновяеми източници (ВИ), които са допустими под формата на единични разходи в съответствие с чл. 53, пар.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ. Плащането на съответните единични разходи (точно фиксираната им стойност) ще се извършва от Управляващия орган (УО) въз основа на постигнат конкретен резултат, а именно въведени активи/ оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и използването на енергия от ВИ, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на УО (т. 14.2 от Условията за кандидатстване). В тази връзка и с оглед прилагането на единични разходи по процедурата, бенефициентът има ангажимент да отчете постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения, посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1 и № 4.
11.	15.07.2025	Здравейте, моля за конкретен отговор: Процедурата има ли изисквания към собствеността на сградата, върху която ще бъде изграден ФЕЦ или поставени изолационни системи? Ако сградата не е собственост на предприятието—кандидат има ли изискване по процедурата и към кой момент (дата на кандидатстване или дата на сключване на административния договор за БФП) за документ за наем или ползване, покриващ продължителността на изпълнението на проекта и периода на устойчивост на инвестицията?	По процедурата не е налице изискване/ условие към кой момент (дата на кандидатстване, дата на сключване на административния договор за БФП или друга дата) да е налице документ за наем или ползване, покриващ продължителността на изпълнението на проекта и периода на устойчивост на инвестицията. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4 и № 10.
12.	15.07.2025	Здравейте, като допустим кандидат по процедурата - хотел, възможно ли е да бъдат сменени врати на хотелски стаи като в Приложение 4.2 Заявени активи под изолационни системи в сгради като допустими активи са записани "Секционни врати/ външни плътни врати"?	Врати на хотелски стаи не попадат в активи/ оборудване/ съоръжения, включени в „Списък на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници" (Приложение 4.1). В тази връзка, същите не са допустими за финансиране по настоящата процедура.
13.	15.07.2025	Здравейте, 1. В случай че кандидат по настоящата процедура е заявил разходи за „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)" не откриваме изискване за общ минимален капацитет (в kWh) за локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Да считаме ли, че изискването е подобно на изискването по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено	1. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 3. 2. По процедурата не е налице изискване/ условие за общ минимален капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в KWh по постояннотоковата част), в случаите, когато по проекта са заявени разходи за активи по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и". Преценката относно необходимия капацитет на батериите, които да бъдат заявени по проекта, е на кандидата. Обръщаме внимание на следните изисквания, посочени в т. 14.2 от Условията за кандидатстване:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията": ""Локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии), следва да са с общ минимален капацитет (в kWh) равностоен на съхранение с продължителност от поне 1 (един) час за поне 100% от инсталираната мощност на фотоволтаичната система, изградена по настоящата процедура."" 2. В случай че кандидат по настоящата процедура е заявил разходи за „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и" не откриваме изискване за общ минимален капацитет (в kWh) за локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии). Вярно ли е допускането ни, че подобно на т.1, капацитетът на ЛСС следва да се оразмери, така че да гарантира използване на максималната му мощност на зареждане/разреждане за продължителност от най-малко 1 час.	- В случай че по проекта се придобиват „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и" и/или „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и", същите задължително следва да бъдат свързани към изградената по настоящата процедура фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) или към вече налична ФтЕЦ в предприятието, енергията от която се използва единствено за собствено потребление. - Кандидатите нямат право да получат финансиране по настоящата процедура за разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в една или повече от следните групи технологии: „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и", „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и" и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФтЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)", съгласно Приложение 4.1, в случай че към крайния срок за кандидатстване по настоящата процедура имат сключен договор (който не е прекратен) по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията" по ПИТ на НПВУ.